

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jany Knotkové a soudců JUDr. Kateřiny Kodetové a Mgr. Zdeňka Lehovce ve věci

žalobkyně: **AML – automobilové mycí linky, s. r. o.**, IČO 43000495
sídlem Na Radosti 399, 155 21 Praha 5
zastoupená advokátem JUDr. Štěpánem Kratěnou, Ph.D.
sídlem Lazarská 1719/5, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo zdravotnictví**, IČO 00024341
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o zaplacení částky 490.000 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 4. srpna 2021, č. j. 8 C 218/2021-16, ve znění opravného usnesení ze dne 12. ledna 2022, č. j. 8 C 218/2021-31,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně vyslovil svojí místní nepřislusnost s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 7 jako soudu místně příslušnému.
2. Stalo se tak v řízení o zaplacení žalované částky 490.000 Kč (vyloučené z původního řízení o zaplacení náhrady škody v celkové výši 2.124.000 Kč, vedeného pod sp. zn. 8 C 400/2020) jako věcné škody vzniklé žalobkyni v příčinné souvislosti s vydaným mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 23. 3. 2020, č. j. MZDR 12746/2020-1/MIN/KAN, na jehož základě byla žalobkyně povinna uzavřít svou provozovnu.
3. Soud prvního stupně tak učinil s odkazem na § 11 odst. 1, § 84, § 85 odst. 5 ve spojení s § 105 odst. 1 a 2 o. s. ř., když měl za významné, že uvedeným opatřením Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle ust. § 80 odst. 1 písm. g/ zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, nařídilo podle ust. § 69 odst. 1 písm. i/ a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví mimo jiné i uzavření maloobchodních provozoven a prodej služeb v provozovnách v období od 24. 3. 2020 od 6:00 hod. do 1. 4. 2020 do 6:00 hod., kam spadá i činnost provozovaná žalobkyní. Zmíněné mimořádné opatření tedy nebylo vydáno podle krizového

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

zákona. Soud prvního stupně proto uzavřel, že organizační složkou, která je v dané věci oprávněna jednat jménem státu, je jako ústřední orgán státní správy Ministerstvo zdravotnictví, nikoli Ministerstvo vnitra. Poukázal na shodný názor Městského soudu v Praze vyjádřený v usnesení ze dne 17. 5. 2021, č. j. 1 Nc 2228/2021-18.

4. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně včasné odvolání. Namítala, že již rozhodnutí o vyloučení nároku o zaplacení částky 490.000 Kč k samostatnému projednání a rozhodnutí bylo nesprávné. Žalobkyně se žalobou ze dne 14. 8. 2020 domáhala zaplacení náhrady škody v celkové výši 2.124.000 Kč. Tuto škodu dávala do souvislosti s mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ČR a s krizovými opatřeními vlády, vydanými v nouzovém stavu dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon). Nesouhlasila se závěrem soudu prvního stupně, že jí uplatněné nároky mají samostatný skutkový základ. Skutkový základ uplatněných peněžitých nároků je naopak převážně shodný. Skutečnost, že v průběhu rozhodného období, kdy žalobkyně nemohla vykonávat svou činnost, došlo ke změně v podobě právních aktů státu, není podle žalobkyně významná a není způsobilá oba jevy hmotněprávně, ani procesně izolovat. Navíc bylo vyloučení věci v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení, proto naopak, i kdyby byla řízení zahájena samostatně, bylo namístě je podle § 112 o. s. ř. spojit ke společnému řízení. V této souvislosti poukázala na to, že řízení bylo zahájeno před stejným soudem (Obvodním soudem pro Prahu 7), je zde dána skutková souvislost (pandemické okolnosti, totožnost uzavřených provozoven, totožnost srovnávací báze dřívějších hospodářských výsledků pro výpočet vzniku škody, aj.; rozdíly jsou pouze v povaze příslušných aktů aplikace práva, tj. spíše v rovině právní než v rovině skutkové), totožní jsou i účastníci řízení (žalobkyně a Česká republika). Žalobkyně pak s odkazem na § 87 písm. b/ o. s. ř. uvedla, že řízení o náhradu škody patří mezi ta, jež nelpí na obecném zákonném soudu žalovaného. Podle odvolatelky jí byl výše popsaným postupem v souvislosti s vyslovením místní nepříslušnosti Obvodního soudu pro Prahu 7 odebrán zákonný soudce. Uvedený postup také nevhodně zvýší procení náročnost řízení. Z uvedených důvodů navrhla, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil.
5. Žalovaná Česká republika se prostřednictvím Ministerstva zdravotnictví nevyjádřila.
6. Původně ve věci žalobkyně označená organizační složka státu – Ministerstvo vnitra, navrhla potvrdit usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné. Souhlasila se závěrem soudu prvního stupně o samostatném skutkovém základě jednotlivých žalobkyní uplatněných nároků, a to s ohledem na odlišný hmotněprávní základ těchto nároků (mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví vydané podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a dále opatření vlády vydaná podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů), což zakládá rovněž věcnou příslušnost odlišných organizačních složek státu.
7. Odvolací soud přezkoumal z podnětu včas podaného odvolání napadené usnesení (§ 212 a § 212a o. s. ř.), aniž k projednání odvolání nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), a shledal, že odvolání není důvodné.
8. Z obsahu spisu se podává, že žalobou byl uplatněn nárok na náhradu škody v celkové výši 2.124.000 Kč, když v období od 14. 3. 2020 do 27. 3. 2020 byla žalobkyně nucena uzavřít své myčky aut a bylo jí tak zabráněno v tom dosahovat zisk. Ušlý zisk i za pomoci znaleckého ocenění stanovila na částku shora. Příčinu škody žalobkyně spatřovala ve výše uvedených aktech, které byly následně pro nezákonnost zrušeny. Žalobu podala jako celek k Obvodnímu soudu pro Prahu 7, jako žalovanou označila Českou republiku – Ministerstvo vnitra. V textu žaloby netvrdila nic o tom, že by tento soud byl ve vztahu k části nároku soudem na výběr daným podle § 87 o. s. ř., tedy že by měla za významné, kde případně ke škodě došlo.
9. *Podle ustanovení § 84 o. s. ř. je ke řízení místně příslušný soud účastníka, proti němuž návrh směřuje, není-li stanoveno jinak.*

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

10. *Podle § 85 odst. 5 obecným soudem státu je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, a nelze-li takto místně příslušný soud určit, soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo.*
11. *Která z organizačních složek je příslušná vystupovat před soudem za stát, je povinen zjistit soud. Příslušnou organizační složku vždy přibere do řízení, aniž by o tom vydával rozhodnutí. Závěr soudu se projeví v tom, že s nepřislušnou organizační složkou přestane jednat a začne jednat s organizační složkou příslušnou (NS 30 Cdo 629/2005).*
12. *Podle § 6 odst. 1 OdpŠk § 6 ve věcech náhrady škody způsobené rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o regresních úhradách jednají jménem státu ministerstva a jiné ústřední správní úřady (dále jen "úřad").*
13. *Podle odst. 2 písm. b) téhož úřadem podle odstavce 1 je příslušný úřad, došlo-li ke škodě v odvětví státní správy, jež náleží do jeho působnosti, a dále v případech, kdy bylo soudem ve správním soudnictví vydáno nezákonné rozhodnutí, jímž soud rozhodl o žalobě proti rozhodnutí vydanému v odvětví státní správy, jež náleží do působnosti tohoto úřadu.*
14. *Podle § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 219/2000 Sb. organizačními složkami státu jsou ministerstva a jiné správní úřady (mimo jiné). Organizační složka není právnickou osobou.*
15. *Podle § 10 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb. Ministerstvo zdravotnictví je ústředním orgánem státní správy pro zdravotní služby, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost, poskytovatele zdravotních služeb v přímé řídicí působnosti, zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami, vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod, léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí, zdravotní pojištění, zdravotnický informační systém a elektronické zdravotnictví, pro používání biocidních přípravků a uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh.*
16. *Podle § 12 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb. Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro a) veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, b) jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidenci obyvatel a rodná čísla, c) sbromažďovací právo a sdružování v politických stranách a v politických hnutích, d) veřejné sbírky, e) archivnictví a spisovou službu, f) zbraně a střelivo, g) požární ochranu, h) cestovní doklady, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků, i) územní členění státu, j) státní hranice, jejich vyměřování, udržování a vedení dokumentárního díla a zřizování, uzavírání a změny charakteru hraničních přechodů, k) státní symboly, l) volby do zastupitelstev územní samosprávy, do Parlamentu České republiky, do Evropského parlamentu konané na území České republiky a volbu prezidenta republiky, m) krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém, n) elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru, o) oblast informačních systémů veřejné správy.*
17. *Jinými slovy a aplikováno na dané řízení stát je jako veřejnoprávní korporace právnickou osobou; vzhledem ke specifickým, které tato právnická osoba vykazuje, vyžaduje procesní jednání státu zvláštní úpravu, odlišnou od obecné úpravy procesního jednání právnických osob (§ 21 o. z.). Specifikem státu je především relativně složitá úprava hospodaření (nakládání) s jeho majetkem, jež je realizována prostřednictvím organizačních složek státu (srov. § 8 a násl. a § 17 a násl. zák. č. 219/2000 Sb.). Stát je jedním a jednotným účastníkem řízení; organizační složky státu nejsou právnickými osobami. Nevystupuje-li za stát Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, v řízení o náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím příslušná organizační složka státu.*
18. *V kontextu s uvedeným je významné, že činnost žalobkyně byla nuceně pozastavena na základě opatření vlády vydaných podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů pouze do 23. 3. 2020. Od 24. 3. 2020 do 26. 3. 2020 se tak dělo na základě mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 23. 3. 2020, č. j. MZDR 12746/2020-1/MIN/KAN. Právě k tomuto druhému období od 24. 3. 2020 do 26. 3. 2020 se váže částka 490.000 Kč (viz žalobní tvrzení), která byla vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí. Příslušnou organizační složkou státu je proto Ministerstvo zdravotnictví.*

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

19. Rozhodnutí soudu prvního stupně je zcela správné. Soud prvního stupně správně dovedl, že v řízení shora je dána místní příslušnost obecného soudu státu, kterým je podle § 85 odst. 5 o. s. ř. soud, v jehož obvodu má sídlo příslušná organizační složka státu – zde Ministerstvo zdravotnictví, jehož sídlo je v obvodu Prahy 2. Soud prvního stupně proto nepochybil, pokud postupem podle § 105 odst. 1 a 2 o. s. ř. vyslovil svoji místní nepříslušnost a věc postoupil právě Obvodnímu soudu pro Prahu 2. Ten je místně příslušným k projednání a rozhodnutí dané věci.
20. Není tak opodstatněná ani námitka odvolatelky spočívající v tom, že jí byl odebrán zákonný soudce. Není totiž pravdou, že v původním řízení šlo o nároky se stejným skutkovým základem. Provoz myček aut žalobkyně v rozhodném původně žalovaném období byl zakázán pro jednotlivé úseky tohoto období předpisy přijímaným odlišnými ústředními orgány státu, tedy důvodem tvrzené škody byl vždy jiný skutek (jiné opatření jiného orgánu). Skutečnost, že na obě období lze aplikovat shodný výpočet ušlého zisku, není významná.
21. S ohledem na shora odvolací soud napadené usnesení jako věcně správné podle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 28. února 2022

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu